בסוד שיח

מעשירים מחללי־שבת

הרבנים הראשיים לישראל, הראשון לציון, הרב"ש עמאר הרב יוסף מצגר – שליט"א, קראו בימים אלה, להקים ועדה משותפת לרבנות הראשית, לחברי הכנסת ולראשי הערים, כדי שזו תרתן בדרכים לחזק את מעמדה של השבת כיום מנוחה. ההצעה של הרבנים הראשיים עלתה בפגישתם עם חברי ה"לובי" הדתי בכנסת. הללו קבלו בפניהם על התגברות חילולי השבת במדינה.

כל פעולה שיש בה כדי לתרום לצמצום חילולי השבת ראויה לברכה. אולם, ייאמר, כי עוד לפני הוועדות ולפני הקריאות, נתונה בידי הרבנים הראשיים האפשרות: א. לסייע לציבור שומרי־שבת או נח בשבת, ב. למנוע ממחללי־שבת רוחנים כבדים על חשבונה של שבת קודש.

ונתחיל דווקא מאותו אירוע ואמור להתקיים בסוף החודש הבא (כ"ט מבת) באיצטדיון רמת־אליהו, במימונו של הרב רפאל הלפרין. מדובר בהתכנסות גדולה ש"המודיע" ו"יתר נאמן" מדווחים עליו עתה תדשים לבקרים. תכליתו "כנס תמיכה גדול בנושא מניעת חילול־שבת". הרב הלפרין הוא מאוד יצירתי ויש לקוות שהמעמד ב"רמת־אליהו" יתרום במשהו לכבודה של שבת.

אלא שהרב הלפרין, עם כל הכבוד, חייב להבטיח לנו כי ציוד הגברה התאורה וכו', שהוא נשמת־אפו של אירוע מזה, יהיה כולו על טהרת החברות שאינן מחללות־שבת. ואין לצפות ידי חובה ב"טריק" הידוע, בשכירת שירותיה של חברה שהיא אומנם בבעלות שומרי מצוות אך מעשירה חברות שכל קיומן הוא מחילול השבת, רמיסתו וביזויו, על ידי השאלת הציוד מהן.

אם הציבור הדתי הגדול במדינת ישראל אינו יכול להרים אירוע לכבודה של שבת עם ציוד שכולו שומר־שבת – קרוב שהאירוע יבוטל. הציבור הדתי ממעל חברות מחללות־שבת וכך הן מתפתחות ומתעצמות בציוד ובממון, במקום שהוא יסייע בידי שומרי־שבת ומקדשי שביעי. אני מכיר בעלי חברה שמפסידים אירוע אחד אירוע משום שאי־גם רוצים לחלל שבת וכשמגיע אירוע מיוחד של שומרי מצוות, למשל עם זמר חסידי ידוע־שם – משכירים ציוד של מחללי־שבת בגדול. זאת, במקום שיסייעו בידי אותם אלה שסובלים משום שהם מקפידים על שמירת־שבתן. הרי אותן חברות השומרות־שבת היו יכולות להיות בעלות הציוד המשוכלל ביותר אם האירועים החתיים היו עוברים דרכם.

הרב הלפרין היקר! אם "יד אליהו" תופעל בציוד מחללי־שבת אין טעם באירוע שכזה. מחללי השבת יעמדו להם בפינתם ויצחקו עליך ועל כל האומרים שיכבדו את הדת בתכנסת הזאת בנוכחותם.

האומר"ר מגור שליט"א נמנע, כידוע לכל, מלקבל אנשים שהם מחללי־שבת. הביצד יישב על הבמה וכל מערכת ההגברה הציוד האור יבואו ממחללי שבת או ממסיעים בידי מארגני "מצעדי גאווה"?

הרבנים הראשיים לישראל חייבים להיות ראשונים בהחדמת כל מעמד שקרם לו חילול־שבת או יום־טוב. הגר"ש עמאר שליט"א יודע לפסוק טוב יותר ממני ואני מעדיף אחד מעשיון, אבל יש "מראית־עין" עצומה אם אישיות ברמתו משתתפת באירוע שקרם לו חילול־שבת או יום־טוב, דוגמת "הקפות שניות". מי שמגיע לאירוע במוצאי־שבת או יום טוב ל"היכל התרבות", בידוע הדבר שהוא נותן הסכמה לכל חילולי השבת ויום־טוב שקרמו להכנת האירוע הזה. הציבור רואה את הגדולים, גדולים בתורה, ומסיק מסקנות, שאין שום בעייה בעניין זה וכי מותר לסייע, לעזור, לבנות, לממן מחללי־שבת. האם הרבנים הראשיים חוששים שיפסרו אותם משום שהם נערים מארוזים שקדמו להם חילול־שבת או תגז חלואי והייתי זוכה להיות מפוטר על רקע סירוב לקדם עסקים של מחללי שבת (וראו ירושלמי סנהדרין פרק ב' הלכה ו': "שלמה ואלף כויצא בו יהיו בטלים ואל תיבטל אות אחת מן התורה"). היערדות אחת מופגנת של הרבנים הראשיים מאירוע שקדם לו חילול־שבת או חג – שווה יותר מכל הוועדות, האיגרות והקריאות.

רבים ממתינים לסימן המר"מ עם מי מחברות האשראי של אנשי העסקים הדתיים כדי לסייע בידי אותן חנויות ובתי עסק השובתים בשבת. אלא שגם כאן ישנה בעיה קטנטנה – כל חברות כרטיסי האשראי עובדות בשבת. האם בכסף של שומרי־שבת מבקשים להגריל לזן את המאזן השנתי? אם במדינה יהודית שרוב תושביה יהודים, שיש לה אילהון שומרי־שבת אי אפשר לקיים מערכת אשראי מנר־תקת לגמרי מהחברות המחללות־שבת – אנא נסמין את פנינו מבושה!!!

מי שמצא סכום כסף נכבד ביותר כדי לממן מודעות נגד ובולוח אודלב וסיעת המפד"ל: מי שהצליא ויוציא סכומי־עתק כדי לעצור את תוכנית ההינתקות הרשעה ואינו מוצא תקציב לממן פעולות ענקיות לעצור בעד התובענית לעקור שבת האוירית־שבת מארץ־ישראל – כראי שיבדוק את כל סולם העדיפים שלו. קשה לי לכתוב את זה כי הרי מדובר במלה הארץ הדתי־ציוני. אבל מה יהיה אל ועקת השבת שכך רומסים אותה מאז עליית הליכוד לשלטון!!!

ומסיימים בטוב:

בשיחה עם סופר הצופה, טולי פייקרש, סיפר הרב רפאל הלפרין כי "אנחנו מתכננים שאלפי אנשים יזמינו ציבור חילוני לשולחן שבת". הלוואי ותיצלח תוכניתו כאשר מדר בר במיגוד הוודרי.

פעולה כזאת, לקידוש חילוניים לשבת, נעשית כבר על־ידי רבני "ראש יהודי" בתל־אביב. הרב איתן הכהן והרב אריאל הודסמן – שליט"א היגרו, כל אחד ממקום מושבו החמים הנעים, לתל־אביב כאשר כל מטרתם לעסוק בקירוב רחוקים למורשת־ישראל. איך אמר הרב מרדכי ("מרדכי") אלון שליט"א למנהלים של בתי הספר הדתיים בגוש דן: "קירוב, קירוב קירוב, תשובה, תשובה, תשובה ומי שאינו עוסק בכך "עושה פשע פשעיו". משה הפעולה של שני הרבנים הוא בית המדרש של "ראש יהודי", שבראשו עומד ישראל זעירא המכוד כל כולו לתנועת התשובה הציונית דתית.

הרבנים הכהן הודסמן חילקו ביניהם שני רחובות פעילים בתל־אביב: אלנבי ובוגרשוב. הם מנצלים את ליל שבת הארוך ובאמתם מבית הכנסת הם מחפשים אורחים לשבת, לסעודת שבת, בשני הרחובות הללו, ואולי לא תאמינו הה־נעת של הצעירים המחמנים היא מידית. אני מנוע מלפרסם שמות, כדי לא לפגוע באינטימיות של סוג ההידברות הזאת, אבל ייאמר כי המיקיות של הפגישות הראשונות הללו ליד שולחן־שבת מניבה פירות עסיסיים מאוד. המשך הצלחה במעשיהם המבורכים, בבוד הרבנים הכהן והודסמן וכמובן חמרת לבבי, ר' ישראל זעירא.

"ומאחר וההוצאות רבות"

בימים אלה יצא לאור ספרו (שני כרכים) האוטוביוגרפי של איש העסקים, החסיד משה חיים שינפלה. בחלק הראשון פרשיות על פרשת השבוע "אשר תנני ה' יתברך", ובשני – קטעים ממסכת קשריו המיוחדים מאוד עם האדמו"רים מגור זצוק"ל וי"ע. שינפלה המעורה היטב בפוליטיקה האולהאית שנים רבות (והוא גם מבעלי "דרכו קול חי"), מילא שליחויות סודיות לבקשת האדמו"רים מגור ובספר לא מעט גילויים מעניינים. לזכותו חלק נכבד ביסוד מוסדות־תורה של חסידות גור בכל רחבי הארץ.

להלן שתים משיחותיה עם ה"לב שמחה" ה"פני מנחם".

ערב שבת קודש הרבי (מגור – ש.ש.) זצוק"ל, בעל ה"לב שמחה", בעודר. היה לפתן בביתי מצלצל. חמותי ע"ה מרימה את האפרכסת. היא במעט שומטת את האפרכסת כשהיא שומעת את הרבי זצוק"ל, מוסר את שמו הפרטי ואת שם משפחתו, ומבקש לדבר איתי.

בחיל ורעדה אני לוקח את הטלפון, ושומע את קול קדושו כדלהלן:

"מאחר וראיתי את רשימת ההוצאות של השלוחים, הנוסעים לחו"ל עבור מוסדותינו, ומאחר וההוצאות רבות, נמרתי אומר, שמהיום והלאה יסעו רק "בעלי בתים", היכולים לנסוע על חשבונם, ואין להם צורך לקבל כסף ממה שיאספו".

נאלמתי דום. תמיד התרוקנתי מאסיפת כספים כמפני אש. הרי כך אמרו חז"ל: "פשוט בגילה בשוק, ואל תצטרך לבריות". גם בשסיבוב בו אני מתפלל יש מגוון, ליפיו בכל שמחה הולכים שניים לאסוף כסף לגמ"ח של השטיבל, ואני תמיד פריתי את תודי בכסף. אמרתי לגבאי: "כמה אתה מצפה שאגבה בשמחה זוז כך וכך, הנה לך הסכום, תן לי מנחה". אך כשחבר פונה, מיד אני אומר: "כל אשר יורי לי אעשה, ובעז"ה ביום ראשון אהיה בעדר אצל הרבי".

ביום ראשון בעדר אמר ששמעתי את דברי קדושו: "תאמר להם שם, שלמד עשה אני צדיק לנסוע, אך אין לי כוח. לכן אני שולח אותך "שלוחו של אדם כמותו". הבנתי מזה מאוד, שעלי לארח את המזוודות.

הרבי הסביר לי, שאותם יהודים יקרים בחוץ לארץ, נותנים כסף עבור תורה, הגה, חלק מהכסף הולך להוצאות. הוא אף הוסיף, שגם בפולין הוטלו משימות כאלו על בעלי יכולת, וצריך לראות בכך כבוד וכות.

מאז אהתה שיחה בעדר, קרוב לעשרים וחמש שנה, אני נע ונד בעולם, לצד־רך ביסוס מוסדותינו הקדושים. הרחקתי נדוד בשליחות ישיבתנו הק' באשדוד עד מקסיקו שבצפון אמריקה, ולמען איחוד מוסדות גדר נסעתי עשרות פעמים ללוס אנג'לס, אריזונה ואמריקה.

בכל נסיעה ונסיעה זכורים לי דברי קדושו "אמור להם שם, שאם היה לי כוח הייתי נוסע בעצמי, ושלחתי של אדם־כמותי", כך שעד עצם היום הזה בכל נסיעה אני מרגיש כשלוחו של ה"לב שמחה" זצוק"ל.

מענין שלאחד שה"פני מנחם" זצוק"ל קיבל את ההצהנה, הוא גם אמר, כמעט את אותם הדברים. לפני כל נסיעה היה אומר: "דרי אתה למעשה נוסע בשבילי, ואיך אוכל להודות לך על כדך" תשובתי היתה שגורה: "אני רק מבקש בתמורה ברכה לי לבני ביתי, ולכל יוצאי הלצי לבריאות והצלחה".

"איך אפשר להפגש עם רוצחים"

אחד־ אחד הפיגועים הקשים, מצאתי את "דבי (מגור, בעל "פני־מנחם" – ש.ש.) נסעד כולו. הרבי דיבר קשות נגד מדיניות הממשלה: "איך אפשר שרוב יהודים בלב ירושלים ובלב תל אביב?! סכנה ללכת ברחובו! צריך לצאת בני־לוי נגד כל מהלכי הממשלה הזו, שמפקידה דם יהודי ברחובות!

אני יודע שבשביל להשיג שוכות לציבור שלנו, צריך לדבר אותות ולהתניף לממשלה, אך אינני יכול. אני חייב לראות את הציבור כולו, אינני יכול להסתכל רק על עצמי ורק על הציבור שלנו. חייב אני לראות את כלל ישראל, וכלל יש־ראל בסכנה גדולה.

הוא רוצה להפגש אתי (הכוונה היתה לראש הממשלה פרס), מה יש לי להגיד לו?! שדם הקורבנות זועק מהאדמה, והוא ממשיך להאמין להם?! הם רוצים לחסל אותנו, והוא נפגש איתם כידידים. אינני מבין איך אפשר להפגש עם רוצחים, כשהקורבנות מוטלים לפניהם, והפצועים נאנקים מכאבם". עמדתי נרהם, ולא יכולתי להוציא מילה.

הרבי המשיך: "אין אני יכול לנהוג באחרים, שמסתכלים רק על צדדי עצמם, ולכן מסכימים לכל רבר. אינני יכול לנהוג כך. עם ישראל בסכנה".

אנשי משק תורמים לתורה

עוד בראשית האיחוד (של מוסדות גור) באן בארץ ישראל אמר לי ה"פני מנחם", שהיה יו"ר האיחוד: "מדוע תושבים שכסף אפשר לקבל רק בחו"ל, יש גם בארץ תורמים, וצריך לעשות בעניין זה". מיד אמרתי, שאם הרבי (ה"פני מנחם") יבוא לביתי, אני מוכן לאחרגן בביתי מסיבה למען האיחוד. לא לאנ"ש אלא כמר־בן לאנשי עסקים שונים. הרבי נתן את הסכמתו, ועשינו ב"ה את הנסיון הראשון בא"י, לזמן אנשי עסקים ואנשי משק לערב שכולו תורה.

בסיעתא דשמיא היתה השתתפות מלאה. ה"פני מנחם" נשא נאום נרגש על תפקיד התורה בדורנו, בפרט בדור הזה, כשחשבו, חס וחלילה, שהיסלו את עולם התורה והחסידות בפולין, ליטא והיסיה – "הובטה להם שלא תשכח מפי זרעם", והנה אנו זוכים לראות בעינינו, שבסיעתא דשמיא הכל פורח ומרהר.

למרות שהמשתתפים לא היו מאנ"ש, היתה היענות מדהימה מעל ומעבר לכל המשוער.

לאחד המסיבה אמר לי הרבי: "אתה רואה, אפשר לעשות גם פה אמריקה" – והוסיף – "דע לך, שזכיות יהודים אלו. אני רואה שהם בעלי יכולת, ואי נתן־נים כסף לכל מיני מטרות, הנה זיכית אותם, שנתנו כסף לתורה, חז זכות גדר־לה".

schiffs@013.net.il